

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Alerguș Constantin, Timofti Vladimir și Moraru Petru,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Cechir Viorelia în numele inculpatei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Soroca din 27 iunie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2015, în cauza penală privind-o pe:

Palamarciuc Lealea Vladimir, născută la 07.01.1949, domiciliată în sat. Dărcăuți, r-nul Soroca.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 20.06.2011 – 27.06.2013;

Instanța de apel: 22.07.2013 – 15.07.2015;

Instanța de recurs: 24.09.2015 – 29.03.2016.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 27 iunie 2013, Palamarciuc Lealea a fost condamnată:

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate cu caracter economic și finanțe pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial a pedepselor aplicate, lui Palamarciuc Lealea i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani închisoare în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate cu caracter economic și financiar pe un termen de 4 ani.

Prin aceeași sentință, a fost încetat procesul penal în privința lui Cociu Parascovia în baza art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b), d), 327 alin. (1), 332 alin. (1) Cod penal, în legătură cu decesul inculpatei.

Au fost admise în principiu acțiunile civile înaintate de Jorneac N., Rusu V., Suveico L., Scripnic I., Grigoraș E., Ungurean A., Grigoraș V., Barițchii E. și SA „Corporația de Finanțare Rurală”, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor materiale să se pronunțe instanța de drept comun în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut, că Palamarciuc Lealea, exercitînd funcția de contabil al Asociației de Economii și Împrumut a Cetățenilor (AEÎC) din Dărcăuți, ce activează în baza licenței de categoria "A" eliberată la 19.03.2003, prin înțelegere prealabilă cu directorul executiv al AEÎC din Dărcăuți, Cociu Parascovia, acționînd în comun acord și urmărind același rezultat infracțional, folosind situația de serviciu, urmărind scop de profit, nefiind în drept să accepte depuneri de economii în baza art. 7 alin. (1) și art. 29 alin. (2) al Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 21.06.2007, prin înșelăciune manifestată în promisiunea de a plăti o dobîndă în mărime de 18% anual din suma de bani depusă în asociație, creînd fictiv caracterul legitim al luării bunurilor prin folosirea chitanțelor de încasare false din 15.10.2008 și 28.10.2008, precum și a contractului de depunere fals nr. 4 din 15.10.2008, intenționat, în executarea aceleiași intenții infracționale a dobîndit ilicit de la Jorneac Nonna la 15.10.2008 suma de 2550 dolari SUA, echivalent a 26261,43 lei, iar la 28.10.2008 suma de 500 dolari SUA, echivalent a 5168,5 lei, neavînd intenția de a-și onora angajamentul asumat în momentul intrării în posesia a banilor transmiși, cauzînd părții vătămate un prejudiciu considerabil în sumă de 31429,9 lei.

Tot ea, aproximativ în luna decembrie 2006, exercitînd aceeași funcție la AEÎC, prin înțelegere prealabilă cu directorul executiv al AEÎC din Dărcăuți, Cociu Parascovia, acționînd în comun și urmărind același scop infracțional de profit, folosind situația de serviciu, prin înșelăciune manifestată în promisiunea de a plăti o dobîndă în mărime de 16,5% anual din suma de bani depusă în asociație, a dobîndit ilicit de la Rusu Valentina suma de 1278 lei, fără a perfecta un contract de depunere și a înregistra suma respectivă în casieria asociației, neavînd intenția de a-și onora angajamentul asumat în momentul intrării în posesia banilor transmiși, astfel cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu considerabil.

Tot ea, aproximativ în luna iunie 2010, exercitînd aceeași funcție menționată mai sus, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Cociu Parascovia, urmărind același scop infracțional, folosind situația de serviciu, prin înșelăciune manifestată în promisiunea de a plăti o dobîndă în mărime de 18 % anual din suma de bani depusă în asociație, a dobîndit ilicit de la Rusu Valentina suma de 3400 lei, fără a perfecta un contract de depunere și a înregistra suma respectivă în casieria asociației, neavînd intenția de a-și onora angajamentul asumat în momentul intrării în posesie a banilor transmiși, cauzînd astfel părții vătămate o daună în proporții considerabilă.

Tot ea, exercitînd funcția de contabil al AEÎC din Dărcăuți, ce activează în baza licenței de categoria A eliberată la 19.03.2003, prin înțelegere prealabilă cu directorul executiv al AEÎC din Dărcăuți, Cociu Parascovia, urmărind același scop infracțional de profit, folosind situația de serviciu, prin înșelăciune manifestată în promisiunea de a plăti o dobîndă în mărime de 18% anual din suma de bani depusă în asociație, creînd fictiv caracterul legitim al luării bunurilor prin folosirea chitanțelor de încasare false nr. 1 și 2 din 11.01.2008, a dobîndit ilicit de la Scripnic Ivan la 22.01.2008 suma de 10100 lei, neavînd intenția de a-și onora angajamentul asumat în momentul intrării în posesia banilor transmiși, cauzînd astfel părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Tot ea, exercitînd aceeași funcție, prin înțelegere prealabilă cu directorul executiv al AEÎC din Dărcăuți, Cociu Parascovia, urmărind același scop infracțional

de profit, folosind situația de serviciu, prin înșelăciune manifestată în promisiunea de a plăti o dobândă în mărime de 18% anual din suma de bani depusă în asociație, creînd fictiv caracterul legitim al luării bunurilor prin folosirea chitanței de încasare falsă din 24.10.2008, precum și a contractului de depunere fals nr. 14 din 24.10.2008, a dobândit ilicit de la Suveico Lidia la 24.10.2008 suma de 900 Euro, echivalent a 11888,28 lei, neavînd intenția de a-și onora angajamentul asumat în momentul intrării în posesia banilor transmiși, cauzînd părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Tot ea, exercitînd aceeași funcție, prin înțelegere prealabilă cu directorul executiv al AEÎC din Dărcăuți, Cociu Parascovia, urmărind același scop infracțional de profit, folosind situația de serviciu, prin înșelăciune și abuz de încredere, prin imitația semnăturilor și efectuarea înscrisurilor manuscrise pe opt chitanțe din 14.01.2010 și 02.02.2010 în sumă de 72000 lei, pe contractul de împrumut din 30.08.2009 în sumă de 60000 lei, au falsificat aceste documente și prezentîndu-le ca documente oficiale părții vătămate Ungurean Alexandra, au primit de la ea în perioada anilor 2008-2010 suma de 132000 lei, pe care i-au sustras și însușit, cauzîndu-i părții vătămate o pagubă materială în proporții deosebit de mari.

Tot ea, exercitînd aceeași funcție, prin înțelegere prealabilă cu Cociu Parascovia, urmărind același scop infracțional de profit, folosind situația de serviciu, fără a încheia vreun contract de depunere, a primit ilegal de la Grigoraș Elena suma de 10000 lei, pe un termen de un an, fiindu-i promisă rata dobînzii de 18%. La expirarea termenului nu i-au fost întorși banii. Apoi, la 17.10.2008, împreună cu Cociu P., prin abuz de încredere, fără a încheia vreun contract de depunere, ilegal au primit și au însușit de la Grigoraș Elena sumele de 20000 lei și 700 Euro, echivalentul a 9702,49 lei, care la fel au fost puse pe contul AEÎC Dărcăuți în scopul rambursării creditului însușit, astfel cauzîndu-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 39702,49 lei.

Tot ea, prin înțelegere prealabilă cu Cociu Parascovia, acționînd în comun și urmărind același scop de profit, folosind situația de serviciu, nefiind îndrept să accepte depuneri de economii în baza art. 7 alin. (1) și art. 29 alin. (2) al Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 21.06.2007, prin înșelăciune manifestată în promisiunea de a plăti o dobândă în mărime de 20% anual din suma de bani depusă în asociație, creînd fictiv caracterul legitim al luării bunurilor prin folosirea contractului de împrumut fals nr. 14 din 16.11.2008, a dobândit ilicit de la Grigoraș Valentina suma de 8000 lei, neavînd intenția de a-și onora angajamentul asumat în momentul intrării în posesia banilor transmiși, cauzînd părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 8000 lei.

Tot ea, prin înțelegere prealabilă cu directorul executiv al AEÎC din Dărcăuți, Cociu Parascovia, urmărind scopul dobîndirii ilegale a mijloacelor bănești de la Corporația de Finanțare Rurală S.A., a falsificat două procese-verbale ale ședințelor Consiliului AEÎC din Dărcăuți, două cereri de împrumut și prezentîndu-le Corporației a încheiat la 21.02.2008 un contract de împrumut în sumă de 360500 lei și un contract de împrumut în sumă de 60000 lei. La 16.04.2008 a prezentat Corporației două procese-verbale ale ședințelor Consiliului AEÎC Dărcăuți și o cerere de împrumut, de asemenea falsificate, în baza cărora la 16.04.2008, a încheiat un contract de împrumut în sumă de 100000 lei și un contract de împrumut în sumă de 213000 lei. În baza contractelor de împrumut, prin ordinile

de plată Nr. 634 și 635 din 25.02.2008 a beneficiat, pentru gestionare sumele de 356895 lei și 59400 lei, iar prin ordinele de plată Nr. 1570 și 1572 de sumele 99000 lei și 210870 lei. După obținerea banilor în numerar, folosind situația de serviciu și falsificând 82 de contracte de împrumut pe numele membrilor AEÎC Dărcăuți și 86 dispoziții de plată, în perioada februarie-iunie 2008, a sustras și însușit suma de 676500 lei, cauzând o daună materială în proporții deosebit de mari.

2.1. *Acțiunile inculpatei au fost încadrate de instanța de fond în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune săvârșită de două persoane, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari.*

2.2. Tot ea, Palamarciuc Lealea, în luna octombrie anului 2008, exercitând funcția de contabil al AEÎC Dărcăuți, prin înțelegere prealabilă cu directorul executiv al AEÎC Dărcăuți, Cociu Parascovia, acționând în comun și urmărind același scop infracțional, cu scopul dobândirii ilicite a banilor în sumă de 3050 dolari SUA de la Jorneac Nonna, pentru a forma fictiv caracterul legitim al luării bunurilor, intenționat au creat conținutul contractului de depunere nr. 4 din 15.10.2008, precum și a chitanței la dispoziția de încasare din 15.10.2008, în care au introdus date neveridice ce nu corespund realității, privind depunerea de către ultima a banilor menționați pe termen de 12 luni în AEÎC din Dărcăuți, cu rata dobânzii de 18% anual, semnând din numele asociației aceste documente oficiale false care acordă drepturi, după care le-au înmînat lui Jorneac Nonna.

Tot ea, în luna ianuarie 2008, exercitând aceeași funcție, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Cociu Parascovia, urmărind același scop infracțional cu scopul dobândirii ilicite a mijloacelor bănești de la Scripnic Ivan în sumă de 10100 lei, pentru a forma fictiv caracterul legitim al luării bunurilor, intenționat au creat conținutul dispozițiilor de încasare nr. 1 și nr. 2 din 22.01.2008, în care au introdus date neveridice ce nu corespund realității, privind depunerea de către ultimul a sumei de 10000 lei pe termen de 12 luni în contul asociației cu rata dobânzii de 18% anual și a sumei de 100 lei în calitate de cotă inițială, semnând din numele asociației aceste documente oficiale false, care acordă drepturi, care a fost înmînat lui Scripnic Ivan.

Tot ea, în luna octombrie 2008, exercitând funcția de contabil la aceeași asociație, prin înțelegere prealabilă cu directorul Cociu Parascovia, acționând în comun și urmărind același scop infracțional de dobândire de la Suveico Lidia a banilor în sumă de 900 Euro, pentru a forma fictiv caracterul legitim al luării bunurilor, intenționat au creat conținutul contractului de depunere nr. 14 din 24.10.2008, precum și a chitanței la dispoziția de încasare din 24.10.2008, în care au introdus date neveridice ce nu corespund realității, privind depunerea de către ultima mijloacelor bănești menționați pe termen de 12 luni în AEÎC din Dărcăuți cu rata dobânzii de 18% anual, semnând din numele asociației aceste documente oficiale false care acordă drepturi, după care le-au înmînat lui Suveico Lidia.

Tot ea, în perioada anilor 2008-2010, exercitând funcția de contabil al AEÎC din Dărcăuți, cu scopul de profit și de a dobândi ilegal mijloace bănești de la Ungurean Alexandra, prin înțelegere prealabilă cu directorul executiv al AEÎC din Dărcăuți, Cociu Parascovia, folosind situația de serviciu, prin imitația semnăturilor și efectuarea înscrisurilor manuscrise pe opt chitanțe din 14.01.2010 și 02.02.2010

în sumă de 72000 lei, de pe contractul de împrumut din 30.08.2009 în sumă de 60000 lei, care potrivit raportului de expertiză grafologică nr. 3225 din 27.12.2010, au falsificat aceste documente oficiale, care acordau dreptul părții vătămate Ungurean Alexandra de a primi de la AEÎC din Dărcăuți suma de 132000 lei și dobînda aferentă.

Tot ea, în luna ianuarie 2008, exercitînd funcția de contabil al AEÎC din Dărcăuți, prin înțelegere prealabilă cu directorul executiv al AEÎC din Dărcăuți, Cociu Parascovia, acționînd în comun și urmărind același rezultat infracțional, în scopul dobîndirii de la Grigoraș Valentina a banilor în sumă de 8000 lei, pentru a forma fictiv caracterul legitim al luării bunurilor, intenționat au creat conținutul contractului de împrumut nr. 14 din 16.11.2008, în care au introdus date neveridice ce nu corespund realității, privind depunerea de către Grigoraș Valentina a banilor în sumă de 10000 lei pe termen de 12 luni în asociație cu rata dobînzii de 20% anual, semnînd din numele asociației aceste documente oficiale false, care acordă drepturi, după care le-au înmînat lui Grigoraș Valentina.

Tot ea, exercitînd aceeași funcție, cu scop de profit și de a dobîndi mijloace bănești de la Corporația de Finanțare Rurală S.A., prin înțelegere prealabilă și împreună cu Cociu Parascovia, prin imitația semnăturilor membrilor consiliului AEÎC Dărcăuți, la 21.02.2008 și 16.04.2008 a falsificat: 1. Contractul de împrumut Nr. 03/TL/270/2008 din 21.02.2008; 2. Contractul de împrumut Nr. 04/TL/270/2008 din 16.04.2008; 3. Contractul de împrumut Nr. 13/TL/270/2008 din 16.04.2008; 4. Contractul de împrumut Nr. 12/TL/270/2008 din 21.02.2008; 5. Procesul-verbal Nr. 05 al ședinței Consiliului Asociației de Economii și Împrumut Dărcăuți din 18.02.2008; 6. Procesul-verbal Nr. 08 al ședinței Consiliului Asociației de Economii și Împrumut Dărcăuți din 16.04.2008; 7. Procesul-verbal Nr. 09 al ședinței Consiliului Asociației de Economii și Împrumut Dărcăuți din 16.04.2008; 8. Procesul verbal Nr. 04 al ședinței Consiliului Asociației de Economii și Împrumut Dărcăuți din 18.02.2008; 9. Cererea de împrumut din 21.02.2008; 10. Cererea de împrumut din 16.04.2008; 11. Cerere de împrumut din 21.02.2008. Ulterior, pentru redarea unei operațiuni contabile legale sumelor sustrase, prin imitația semnăturilor membrilor asociației, a falsificat contractele de împrumut pe următoarele persoane: Cociu Leonid din 10.06.2008, Lisnic Anatolii din 24.04.2008, Luțcan Evghenia din 25.01.2008, Tcaci Ana din 21.03.2008, Cojocarua Nina din 02.06.2008, Sugailo Elena din 03.03.2008, Strechii Elisaveta din 03.03.2008, Garbuz Vasile din 25.02.2008, Ardelean Valentina din 05.06.2008, Strechii Victor din 10.03.2008, Cernotînschii Stela din 05.06.2008, Luțcan Grigore din 25.04.2008, Tcaci Victor din 24.04.2008, Grecu Stasic din 03.06.2008, Grecu Rodica din 03.06.2008, Croitor Boris din 29.02.2008, Bacalîm Domnica din 25.02.2008, Jidraș Emilia din 01.02.2008, Grecu Silvia din 03.06.2008, Strechii Constantin din 01.02.2008, Grecu Ivan din 03.06.2008, Bacalîm Maria din 24.04.2008, Palamarciuc Elena din 01.06.2008, Bacalîm Ludmila din 24.04.2008, Bacalîm Iurii din 20.06.2008, Pogribnic Ala din 24.04.2008, Pogribnic Grigori din 04.04.2008, Brînzaniuc Irina din 24.04.2008, Vlas Serghei din 24.04.2008, Bacalîm Alisa din 01.02.2008, Jidraș Ivan din 03.03.2008, Jidraș Elena din 01.02.2008, Lisnic Ludmila din 03.06.2008, Bacalîm Gheorghii din 24.04.2008, Grecu Nina din 02.06.2008, Garmaliuc Raisa din 05.06.2008, Mihailean Nona din 05.06.2008, Jorneac Elena din 01.02.2008, Grigoraș Oleg din 21.06.2008, Jorneac

Alexei din 01.02.2008, Grosu Elena din 03.06.2008, Palamarciuc Tamara din 03.03.2008, Palamarciuc Alexei din 03.03.2008, Vlas Nona din 03.03.2008, Ojoc Vasile din 03.06.2008, Ungurean Lilia din 01.06.2008, Jorneac Andriana din 25.06.2008, Șevciuc Tania din 24.04.2008, Cojocaru Nicolai din 03.03.2008, Șevciuc Iurii din 24.06.2008, Palamarciuc Iurii din 03.03.2008, Ursachi Tania din 24.04.2008, Strechi Natalia din 24.06.2008, Revenco Maria din 01.02.2008, Ardelian Lidia din 03.06.2008, Ardelian Boris din 03.06.2008, Pirogov Margareta din 01.02.2008, Jidraș Ecaterina din 03.03.2008, Jidraș Olga din 03.03.2008, Jidraș Constantin din 29.02.2008, Cuceinic Valentina din 03.03.2008, Bacalîm Viorica din 03.03.2008, Cerbari Igori din 01.02.2008, Șevcenco Alexei din 01.02.2008, Jidraș Liuba din 03.03.2008, Tcaci Ala din 24.06.2008, Strechi Iura din 20.06.2008, Strechi Serghei din 21.06.2008, Cuceni Ghenadii din 03.03.2008, Revenco Viorica din 24.04.2008, Vînoga Andrei din 24.06.2008, Garmaliuc Silvia din 24.04.2008, Popovici Ruslan din 29.02.2008, Vlas Ana din 24.04.2008, Vînoagă Nadejda din 24.04.2008, Vieru Ghenadii din 21.06.2008, Crețu Lucia din 24.06.2008, Stimpovschii Silvia din 24.04.2008, Ungurean Valerii din 29.02.2008, Ungurean Nina din 29.02.2008, Popovschi Marin din 20.06.2008, Ursachi Nina din 24.04.2008 și dispozițiile de plată pe următoarele persoane: Nr. 236 pe numele lui Lisnic Anatolii, Nr. 237 pe numele lui Tcaci Victor, Nr. 238 pe numele lui Bacalîm Gheorghe, Nr. 243 pe numele lui Brînzaniuc Irina, Nr. 245 pe numele lui Ursachi Tanea, Nr. 247 pe numele lui Strechi Natalia, Nr. 248 pe numele lui Tcaci Ala, Nr. 249 pe numele lui Revenco Victoria, Nr. 252 pe numele lui Vlas Ana, Nr. 21 pe numele lui Bacalîm Domnica, Nr. 26 pe numele lui Jidraș Elena, Nr. 30 pe numele lui Revenco Maria, Nr. 32 pe numele lui Cerbari Igor, Nr. 91 pe numele lui Sugailo Elena, Nr. 97 pe numele lui Grecu Ivan, Nr. 101 pe numele lui Vlas Nona, Nr. 104 pe numele lui Cojocaru Nicolai, Nr. 107 pe numele lui Jidraș Ecaterina, Nr. 109 pe numele lui Jidraș Olga, Nr. 110 pe numele lui Cuceinic Valentina, Nr. 111 pe numele lui Bacalîm Viorica, Nr. 112 pe numele lui Jidraș Liuba, Nr. 205 pe numele lui Vlas Serghei, Nr. 262 pe numele lui Strechi Iura, Nr. 211 pe numele lui Strechi Serghei, Nr. 213 pe numele lui Tcaci Ana, Nr. 14 pe numele lui Grecu Rodica, Nr. 95 pe numele lui Grecu Silvia, Nr. 93 pe numele lui Grecu Stanislav, Nr. 29 pe numele lui Garmaliuc (Ungurean) Lilia, Nr. 25 pe numele lui Palamarciuc Elena, Nr. 19 pe numele lui Mihailina Nona, Nr. 15 pe numele lui Garmaliuc Taisa, Nr. 12 pe numele lui Cojocari Nina, Nr. 8 pe numele lui Luțcan Grigore, Nr. 17 este efectuată de Jorneac Andriana, Nr. 6 pe numele lui de Ardelean Valentina, Nr. 89 pe numele lui Jidraș Constantin, Nr. 257 pe numele lui Șevciuc Tania, Nr. 255 pe numele lui Garmalic Silvia, Nr. 239 pe numele lui Stimpovschi Silvia, Nr. 240 pe numele lui Crețu Lucia, Nr. 241 pe numele lui Pogribnic Ala, Nr. 242 pe numele lui Pogribnic Grigori, Nr. 250 pe numele lui Vînaga Andrei, Nr. 252 pe numele lui Vînaga Nadejda, Nr. 253 pe numele lui Ursachi Nina, Nr. 254 pe numele lui Bacalîm Maria, Nr. 256 pe numele lui Bacalîm Iurii, Nr. 261 pe numele lui Cociu Leonid, Nr. 22 pe numele lui Jidraș Emilia, Nr. 23 pe numele lui Strechi Constantin, Nr. 24 pe numele lui Bacalîm Alisa, Nr. 27 pe numele lui Jorneac Elena, Nr. 28 pe numele lui Jorneac Alexei, Nr. 31 pe numele lui Pirogov Margareta, Nr. 33 pe numele lui Revenco Alexei, Nr. 51 pe numele lui Croitoru Boris, Nr. 74 pe numele lui Popovici Ruslan, Nr. 81 pe numele lui Ungurean Valeri, Nr. 82 pe numele lui Ungurean Nina, Nr.92 pe numele lui Strechi Elizaveta, Nr. 94 pe numele lui Strechi Victor, Nr. 96 pe

numele lui Cernotînschi Stela, Nr. 98 pe numele lui Lisnic Ludmila, Nr. 99 pe numele lui Jidraş Ivan, Nr. 100 pe numele lui Palamarciuc Alexei, Nr. 102 pe numele lui Palamarciuc Tamara, Nr. 103 pe numele lui Ojoc Vasile, Nr. 105 pe numele lui Palamarciuc Iurie, Nr. 106 pe numele lui Ardelean Lidia, Nr. 108 pe numele lui Ardelean Boris, Nr. 113 pe numele lui Cuceinic Ghenadi, Nr. 208 pe numele lui Grigoraş Oleg, Nr. 209 pe numele lui Şevciuc Igori, Nr. 212 pe numele lui Vieru Ghenadii, Nr. 9 pe numele lui Grecu Nina, Nr. 11 pe numele lui Luţcan Evghenia, Nr. 13 pe numele lui Garbuz Vasile, Nr. 263 pe numele lui Bacalîm Ludmila, Nr. 266 pe numele lui Popovschi Marin, Nr. 16 pe numele lui Grosu Elena, Nr. 20 pe numele lui Cuceinic Aliona, Nr. 10 pe numele lui Grecu Sveta, Nr. 244 pe numele lui Suveică Ludmila, Nr. 251 pe numele lui Ardelean Alexei.

2.3. Respectivetele acţiuni a inculpatei au fost încadrate de către instanţa de fond în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, ca confecţionarea şi folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi săvîrşite de două persoane, soldate cu daune în proporţii mari drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

3. Sentinţa a fost atacată cu apel de avocatul Cechir Viorelia în numele inculpatei, solicitînd casarea acesteia, cu pronunţarea unei noi hotărîri de achitare în privinţa lui Palamarciuc Lealea.

În motivarea apelului a invocat:

- instanţa de fond a apreciat unilateral şi neobiectiv aspectele de fapt ce au importanţă pentru justa soluţionare a cauzei, ceea ce a dus la adoptarea unei soluţii pripite de condamnare;

- faptele incriminate inculpatei nu întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii de escrocherie, lipsind unele elemente ale laturii obiective a infracţiunii menţionate, lipsa intenţiei inculpatei de a sustrage mijloace financiare, inculpata necunoscînd despre acţiunile întreprinse în acest sens de către Cociu Parascovia;

- despre neregularităţile în gestionarea banilor a aflat odată cu apariţia în lista persoanelor ce au beneficiat de împrumut a numelui fratelui său, Lisnic Anatolii, care a negat primirea a cărorva sume de bani de la AEÎC. În discuţia cu Cociu Parascovia a aflat că banii luaţi în baza contractului pretins a fi încheiat cu fratele său, au fost ridicaţi de ea pentru Bacalîm Ludmila, fapt ce a determinat-o în aceeaşi zi să întocmească lista persoanelor din numele cărora au fost perfectate de către Cociu Parascovia contracte false de împrumut, cu transmiterea mijloacelor băneşti lui Bacalîm Ludmila;

- inculpata a fost "o unealtă în mîinile" directorului executiv Cociu Parascovia, ce a folosit-o în interes personal în vederea comiterii faptelor imputate, deoarece ea s-a conformat indicaţiilor directorului;

- în cauză lipsesc probe care ar dovedi vinovăţia inculpatei în săvîrşirea faptelor imputate, or în conţinutul procesului-verbal nr. 04; 05; 08 şi 09 ale şedinţelor Consiliului AEÎC Dărcăuţi din 18.02.2008 şi respectiv, din 16.04.2008, lipseşte semnătura inculpatei, iar pe cererile de împrumut din 21.02.2008 şi 16.04.2008 şi contractele de împrumut nr. 03/TL/270/2008, 04/TL/270/2008 din 21.02.2008, 12/TL/270/2008, 13/TL/ 270/2008 din 16.04.2008, deşi îi este indicat numele, în dreptul cărui este efectuată şi semnătura, aceasta însă nu-i aparţine.

Prin urmare, inculpata nu putea falsifica contractele de împrumut cu un șir de persoane, deoarece nu intră în competența ei întocmirea și semnarea lor, responsabilă de aceasta fiind directorul executiv al AEÎC Dărcăuți, Cociu Parascovia;

- probele au fost apreciate de către instanța de judecată unilateral și neobiectiv în detrimentul caracterului contradictoriu a procesului penal, deoarece instanța nu a dat o apreciere probelor părții apărării și anume: lista persoanelor pentru care banii au fost luați de Bacalîm Ludmila, înscrisurile în baza cărora Cociu Parascovia i-a dat inculpatei indicații să perfecteze dispozițiile de plată, precum și certificatele medicale și copia adeverinței de pensionar, ce atestă starea sănătății inculpatei, diagnosticată cu astm bronșic, boală care face parte din lista bolilor somatice, ce constituie temei pentru liberarea de la executarea pedepsei în baza art. 89 alin. (2) lit. f) și 95 alin. (2) Cod penal a inculpatei. Astfel, în scopul administrării de noi probe, apărarea solicită efectuarea unei expertize medico-legale întru verificarea stării sănătății inculpatei cu stabilirea existenței unei boli grave.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2015, pronunțată integral la 12 august 2015, apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. Instanța a menționat, că prima instanță a apreciat probele prin prisma art. 101 Cod procedură penală și just a stabilit vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor imputate și anume prin declarațiile părților vătămate Jorneac N., Rusu V., Scripnic I., Suveico L., Grigoraș E., Ungureanu A., Grigoraș V., reprezentantul părții vătămate Purici Ig., ale martorilor Sugailo T., Lozinschii T., Bacalîm Gh., Chirilici V., Martîniuc I., Bacalîm L., Cuceinic V., Mihailina N., Vlas N., Lisnic A., Taci A., Tcaci A., Jidraș O., Sugailo E., Jorneac A., Grecu R., Palamarciuc E., Brînzaniuc I., Vlas S., Garmaliuc T., Ungureanu V., Bacalîm A., Ursachi T., Strehie S., Strehie D., Bacalîm M., Bacalîm Iu. și Grecu St., cât și prin materialele cauzei, iar motivele invocate în apel nu și-au găsit confirmare, fiind neîntemeiate.

Instanța de apel a considerat corectă concluzia instanței referitor la vinovăția inculpatei, menționând că probele prezentate de acuzare combat argumentele părții apărării, precum că învinuirea înaintată și starea de fapt constatată de prima instanță nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, totalitatea probelor denotă cu certitudine caracterul infracțional al acțiunilor întreprinse de către inculpata Palamarciuc Lealea, care printr-o înțelegere prealabilă și în comun cu Cociu Parascovia, în exercitarea atribuțiilor de contabilă al AEÎC Dărcăuți, acționând contrar prevederilor art. 7 alin. (1) și art. 29 alin. (2) al Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 21.06.2007 ce interzicea începând cu 01.01.2008 acceptarea depunerilor de economii de la persoanele fizice, prin falsificarea documentelor, inclusiv contabile, cu crearea caracterului veridic, a acceptat depunerea în Asociație de către: Jorneac N. - 2550 și 500 dolari SUA, echivalentul în sumă totală de 31429,9 lei; Rusu V. - în total suma de 4678 lei; Scripnic I. - 10100 lei; Suveico L. - 900 euro, echivalentul a 11880 lei; Ungurean A. - 132000 lei; Grigoraș E. - 20000 lei și 700 euro, echivalentul a 9702,49 lei, iar în total suma de 39702,49 lei și Grigoraș V. - 8000 lei, neavând la momentul primirii acestor

sume, intenția restituirii lor.

În acest aspect, instanța de apel a menționat că, deși inculpata a negat participația sa la comiterea infracțiunilor imputate, declarațiile ei vin în contradicție cu cele ale părților vătămate, care au confirmat faptul că depunerile de economii le-au făcut la domiciliul inculpatei, care le elibera careva documente.

Cît privește argumentul privind necunoașterea modificărilor operate în actele normative în baza cărora acționa AEÎC, instanța a conchis că inculpata potrivit funcției deținute era obligată să cunoască actele normative de referință, urmînd ca în corespundere cu contractul de muncă, să asigure integritatea financiară a Asociației.

De asemenea, instanța de apel a reținut că acțiunile inculpatei de falsificare a documentelor oficiale întocmite în legătură cu depunerile persoanelor și-au găsit confirmare prin rapoartele expertizelor grafologice efectuate pe caz, fapt ce denotă intenția cu care aceasta a acționat la dobîndirea mijloacelor bănești.

Cît privește episodul de dobîndire ilicită de la CFR în perioada februarie - iunie 2008, în comun cu Cociu Parascovia, prin falsificarea documentelor oficiale, a împrumutului în sumă totală de 676500 lei, instanța de apel a menționat, că respectivele acțiuni ale inculpatei Palamarciuc Lealea, pe lîngă declarațiile depuse de reprezentantul părții vătămate Purici Igor, și-au găsit confirmare și prin probele scrise administrate pe caz, deoarece toate cererile de împrumut depuse de către AEÎC Dărcăuți, au fost consemnate inclusiv de către inculpată, fapt confirmat și prin rapoartele expertizelor grafologice, pe cînd semnătura membrilor Consiliului a fost falsificată, împrejurări, ce au determinat constatarea netemeinicii argumentului părții apărării privind lipsa semnăturii inculpatei pe cererile de acordare a împrumutului, cît privește procesul-verbal al ședinței Consiliului AEÎC, acesta nici nu urma a fi consemnat de către inculpată.

În acest context, instanța de apel a stabilit că în scopul acordării unui aspect legal caracterului ilicit al acțiunilor sale de dobîndire prin escrocherie de la CFR a sumelor împrumutului, inculpata în comun cu Cociu Parascovia, a dispus falsificarea documentelor oficiale și anume: procesul-verbal al ședințelor Consiliului AEÎC Dărcăuți, a contractelor de împrumut, inclusiv din numele a 82 persoane, pretinse ca fiind beneficiari ai Asociației, care fiind audiați au negat primirea cărorva împrumuturi de la AEÎC.

Instanța de apel a respins argumentele părții apărării, precum că inculpata executa indicațiile lui Cociu Parascovia, deoarece probe la dosar denotă participația în comun a acestora la realizarea laturii obiective a celor două componente de infracțiune.

Referitor la aplicabilitatea prevederilor art. 89 alin. (2) lit. f) și art. 95 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a menționat, că aplicarea acestor prevederi urmează a fi soluționate în procedura de executare, cu respectarea cerințelor stabilite de lege și nu la pronunțarea sentinței de condamnare.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a conchis că, de către instanța de fond s-a dat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, astfel stabilindu-i-se inculpatei o pedeapsă echitabilă pentru faptele comise sub formă de închisoare.

5. Hotărîrile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de avocatul Cechir Viorelia în numele inculpatei, la 08 septembrie 2015, care fără a invoca vreun

temei prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărîrilor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare în privința inculpatei.

5.1. În argumentarea recursului avocatul a indicat:

- instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit cărora era obligată să verifice declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Astfel, părțile vătămate nu au fost audiate, nu s-a dat citire declarațiilor lor și a martorilor, iar în decizie declarațiile părților vătămate nu sunt redată întocmai cum au fost consemnate în cadrul examinării cauzei în instanța de fond;

- instanțele judecătorești au dat o apreciere greșită probelor, deoarece probele care au stat la baza hotărîrilor judecătorești de condamnare nu sunt pertinente și concludente, de aceea nu dovedesc vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor imputate;

- la materialele cauzei nu există un raport de expertiză grafologică, care ar confirma faptul falsificării documentelor de către inculpată, precum că semnăturile au fost efectuate de către ea.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului, solicitînd respingerea acestuia, din motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, temei care nu este prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

7. Judecînd recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, ținînd seama de opinia expusă în referință, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din alte considerente decît cele invocate.

Potrivit prevederilor alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul invocă dezacordul cu aprecierea probelor, precum și nevinovăția inculpatei Palamarciuc Lealea, solicitări care se încadrează în temeiul de recurs stipulat în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stabilește că, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul *cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Raportînd prevederile legale la materialele cauzei și argumentele invocate în recurs, Colegiul penal conchide, că acest temei nu și-a găsit confirmare la judecarea recursului.

Astfel, Colegiul penal menționează, că recurentul critică aprecierea probelor administrate de prima instanță și cea de apel, însă conform prevederilor art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

În acest sens Colegiul penal reține, că instanțele judecătorești au cercetat probele și le-au apreciat din punctul de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora, și care în ansamblu lor au dovedit vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Instanța de recurs constată că argumentele recurentului precum că inculpata nu se face vinovată de comiterea infracțiunilor imputate, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și, căroră, instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Colegiul penal de asemenea atestă, că sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg cazurile când, deși acțiunile persoanei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă a infracțiunii, legătura causală dintre acestea) a avut loc condamnarea persoanei.

În opinia Colegiului penal prima instanță și cea de apel au examinat probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au dat o apreciere obiectivă probelor în cauză, care în ansamblul lor au confirmat vinovăția lui Palamarciuc Lealea.

În acest sens instanța de recurs consideră că conținutul probelor și valoarea lor probatorie a fost analizată în textele hotărîrilor pronunțate de către instanțele de fond, iar temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Totodată, Colegiul penal menționează, că dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, nu se conține între temeiurile prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, astfel că argumentele recurentului în această privință nu sunt motivate sub aspectul casării, ca fiind ilegale, a hotărîrilor pronunțate în cauză.

De asemenea, Colegiul penal consideră neîntemeiat și argumentul recurentei precum că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece, verificînd procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și analizînd textul deciziei adoptate în cauză, a stabilit, că instanța de apel la judecarea apelului a respectat prevederile art. 414 și 417 Cod de procedură penală, întemeindu-și concluziile sale pe probele legal administrate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel, care au fost citite în ședința de judecată, fapt reflectat în procesul-verbal, asupra căruia de către părți nu au fost depuse obiecții în ordinea prevăzută de legislația procesuală.

Declarativ în opinia Colegiului penal este argumentul recurentului, precum că în decizie declarațiile părților vătămate nu au fost redată întocmai așa cum sunt indicate în procesul-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe, deoarece în recursul depus nu sunt indicate presupusele divergențe sesizate de către recurent.

Colegiul penal menționează că, potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece recursul și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Această dispoziție legală definește natura juridică a recursului ca fiind o cale de atac devolutivă de drept.

Astfel, din textul hotărîrilor judecătorești se observă, că inculpata Palamarciuc Lealea a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, conform art. 16 alin. (3) Cod penal, pentru acțiunile care au fost comise din perioada anului 2008.

Sanctiunea normei menționate prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de pînă la 5 ani.

Potrivit prevederilor art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Colegiul penal menționează, că de la săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal de către Palamarciuc Lealea au expirat 5 ani și instanța de apel nu a ținut cont de aceste prevederi, astfel procesul penal în privința inculpatei în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal urma a fi încetat, în legătură cu intervenirea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Avînd în vedere cele expuse, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul avocatului, cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel, în partea condamnării inculpatei în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu încetarea procesului penal, în această parte, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu menținerea deciziei instanței de apel, în partea condamnării în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

8. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Cechir Viorelia în numele inculpatei, se casează parțial sentința Judecătoriei Soroca din 27 iunie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2015, în partea condamnării lui **Palamarciuc Lealea Vladimir** în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și se dispune încetarea procesului penal în această parte, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Se menține decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2015, în partea condamnării lui **Palamarciuc Lealea Vladimir** în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, la închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani, în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate cu caracter economic și finanțe pe un termen de 4 (patru) ani.

Termenul executării pedepsei se calculează din momentul reținerii inculpatei **Palamarciuc Lealea Vladimir**.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărîrilor atacate, se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 aprilie 2016.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Alerguș Constantin

Timofti Vladimir

Moraru Petru